

מה יבקו הדף היומי

בס"ד | פנינים מתוך שיעורי הדף היומי של הרה"ג אברהם ישעיהו קובלסקי שליט"א

יומא דהילולא קדישא

ליומא דהילולא של הרבי הקדוש רבי אברהם מתתיהו פרידמאן זצוק"ל משטפנטש בנו של הרבי הקדוש רבי מנחם נחום פרידמאן זצוק"ל משטפנטש נסתלק כ"א תמוז (תרצ"ג)

רבינו זי"ע היה נוסע כמה שנים לעיירת דאראבאן ונשתתה שם במשך שתי שבועות. וכמוכן שמדי שנה בשנה בשעה שרבינו הגיע לעיר, היו כל בני העיר יוצאים לקבל פניו הקדושים, וכן נתקבצו כל בני העיר יחד להיפרד מרבינו בעת יציאתו מן העיר.

באותה השנים בשעה שרבינו יצא מן העיר, אירע מעשה נורא ומרטיט שנהפך לשחת היום, ומעשה שהיה כך היה: כשמרכבתו של רבינו זצוק"ל התחילה לנוע לכיוון היציאה מהעיר, ומאחריה כרכות ועגלות המלווים, כשהם מלווים בפרשים רכובים על סוסים, החליק פתאום אחד מבני העיר אשר היה ידוע בכינויו "יוסיל דער רויטער" - יוסף האדום, גם מפני שהמקום היה מושלג, וגם מפני מפתח הדוחק הרב, וגם מפני שהמקום היה מדרון, וכל זה גרם ליוסיל להחליק ולפול תחת אחת העגלות, והסוסים רמסו אותו ממש והוא התעלף.

מיד רצו כמה אנשים ליוסיל, הוציאו אותו מתחת העגלה וניסו לעוררו, אך הם ראו שהוא כבר כמעט בלי רוח חיים לא עליו. מיד הזמינו רופא, אך גם הרופא לא הצליח בשום אופן להשיב את נשימתו, והוא נשאר לשכב ללא כל תנועה ובלי נשימה.

כמה חסידים החליטו, שאין שום עצה אחרת רק להביאו לפני רבינו. הם נשאו אותו על ידיהם עד שהגיעו לרבינו שישב במרכבתו, והניחוהו לפניו. אותו יוסיל לא זז ולא נע, ממש כמו בר מינן רחמנא ליצלן. רבינו זי"ע הסתכל עליו ואמר לו בפה קדשו: "איי יוסיל, איי יוסיל, למה אתה שוכב ככה, לך כבר, לך כבר". בפתע פתאום פקח יוסיל את עיניו, וקם על עמדו והתחיל ללכת כאחד האדם... רק כשרבינו ראה שהוא בריא ושלם, הסכים לצאת מן העיר, ונסע לדרכו.

הנבואה שנזרקה מפיו של מרן זצוק"ל

דמא בן נתינה מסכים להפסיד ממון רב כזה, רק משום רצונו ושכלו המחייב אותו לעשות כן.

ולכן שילם לו הקב"ה שכרו על ידי פרה אדומה, כדי להראות לכל באי עולם, גודל מעלתו של ישראל נגד אומות העולם, שהם מוכנים לשלם כל ממון שבעולם אפילו על מצוה חוקית, שלא נודע להם טעמה, ובכל זאת הם מוסרים נפשם לקיים את המצוה, אך ורק כדי לקיים ציווי ורצון השם.

אמנם מתוך דבריו הקדושים של הרבי הקדוש רבי אהרן מבעלזא זצוק"ל בילדותו, נודע לנו סוד חדש, שאפילו במצות כיבוד אב ואם גופא יש חילוק והבדל נורא בין ישראל לעמים. כי האומות העולם מקיימים אותה רק כשהשכל מחייב אותם כן. לעומת זה בני ישראל מכבדים את אביהם, אפילו כשאינם מסוגלים להבין כלל וכלל בשכלם הנהגת אביהם, בכל זאת 'על אבא לא שואלים שאלות', וממשיכים לכבדו במסירות נפש מבלי להבין, בבחינת פרה אדומה, שהוא מצוה חוקית ולא נודע לנו טעמה. ולכן כל הגויים כאין נגדו, ורק בני ישראל הם העם הנבחר מכל העמים.

ילך אצל חכם ויבקש עליו רחמים

מי שלא שמע עדיין על גודל קדושתו וגאונותו של מרן רבינו הרב מבריסק זצוק"ל, מחמץ לעיניו וללמוד ספריו של הגאון רבי שמעון יוסף מלר שליט"א, 'הרב מבריסק' ארבעה חלקים, שם יקבל הצצה בדמותו של אותו צדיק, דער גרייסקער רב - הרב מבריסק זצוק"ל. בתוך הדברים (חלק א עמוד 434) מביא שם הרב מלר שליט"א סיפור נורא:

פעם נכנסו שתי אחים ביחד לפני רבינו מבריסק זצוק"ל, וסיפרו בצער, שאביהם התחיל לסבול בעיניו. תיכף ומיד נענה מרן זצוק"ל וציטט לפנייהם לשון הגמרא בדף היומי שלנו (ע"ז כח): **דְּעִינָא בְּאוֹבְנֵתָא דְּלֵבָא תְּלִי**, ופירש רש"י, 'מְאֹרֶה הָעֵינַי מִעֵוִיָּן וְאֶחָדָיוֹן בְּטָרְפְּשֵׁי הַלֵּב'. והיינו שחולי העין מגלה לנו, שיש לבן אדם חולי הלב.

באותה שעה עדיין לא היה ידוע לשום איש בעולם, שיש איזה חולי או כאב לב לאביהם, ורק כעבור תקופה ארוכה התברר שאכן יש לו בעיה רפואית בלב, ואז נתברר למפרע שדברי מרן זצוק"ל היו איפוא כנבואה שנזרקה מפיו הקדוש.

כשהאחים סיימו לתאר ולגולל בפני מרן זצוק"ל פרטי סבלו ומחלתו של אביהם, שאל אותם מרן זצוק"ל, ומה אוכל לעשות בכל העניין הזה. אחד האחים השיב בהעזה ואמר, הרי כך הורו לנו חז"ל (ב"ב קטז), כל מי שיש לו חולה בתוך ביתו, ילך אצל חכם ויבקש עליו רחמים. מיד קם מרן זצוק"ל מכסאו, ניגש אל הארון והוציא ממנו את קופת הצדקה שהיתה מונחת שם, הטיל לתוכה מספר מטבעות לצדקה, ואחר כך אמר פרק תהלים, ופטר אותם לשלום.

(מתוך הפתיחה לשיעור - במחזור הקודם ע"ז דף כח, כ"ז שבט תשע"ח)

על אבא לא שואלים שאלות

אחד מחסידי המובהקים של הרבי הקדוש רבי ישכר דוב מבעלזא זצוק"ל, היה עורך תמידים כסדרם 'נסיעות' לבעלזא, וסיפר בהזדמנות, שפעם כשהיה בליל הסדר אצל רבו המהר"ד זצוק"ל, ראה שם מחזה נפלא.

הרבי הקדוש רבי אהרן מבעלזא זצוק"ל היה אז ילד, ורצה אביו המהר"ד זצוק"ל לקיים בו מצות 'והגדת לבנך', וחיכה שהוא ישאל לו איזה שאלה, ואז ישיב ויספר לו סיפור יציאת מצרים. אמנם הילד הקדוש ישב בשתיקה ממושכת ולא פתח את פיו בשום שאלה.

כשרבינו המהר"ד ראה שבנו אינו שואל כלום, הוא החל לעשות כמה שינויים כדי לעורר את תמיהת הבן, אך עדיין נשאר הילד בשתיקתו. הוסיף המהר"ד לעשות עוד כמה שינויים, ובכל שינוי ושינוי הראה לבנו הרבי הקדוש רבי אהרן, 'ראה בני, היום איני עושה כרגיל', כדי לעורר ביותר את תמיהתו מה נשתנה היום שאין האבא עושה כרגיל. אך כל זה לא עזר, הילד המשיך לשבת בשתיקה.

עד שהמהר"ד שאל את בנו, למה זה אינך שואלני על מה ולמה אני עושה היום כל כך הרבה שינויים. ענה לו הרבי הקדוש רבי אהרן זצוק"ל בענוות חן: אבי יקירי, מאז שנולדתי התחנכתי מפי הורי ומורי, 'שעל אבא לא שואלים שאלות', ולכן אפילו אם יהיה עוד עשרות ומאות שינויים, הדבר לא יקשה בעיני, כי 'על אבא לא שואלים שאלות'.

והנה בגמרא בדף היומי שלנו (ע"ז כד.) מובא הסיפור הידוע לכל אחד מישראל מגיל ילדות, על הכיבוד אב ואם של דמא בן נתינה, שפעם אחת ביקשו ממנו אבנים לאפוד בשישים רבוא שכר, ורב כהנא מתנ, בשמונים רבוא, והיו מפתחות מונחות תחת מראשותיו של אביו, ולא ציערו.

ומבואר במסכת קידושין (לא), שלאחר המסירות נפש העצומה שהיה לדמא בן נתינה, שהסכים לוותר על ששים או שמונים ריבוא שהציעו לו עבור האבן לאפוד, כדי שלא לצער את אביו ולהקיצו משנתו, נתן לו הקדוש ברוך הוא שכרו לשנה האחרת, שנולדה לו פרה אדומה בעדרו. נכנסו חכמי ישראל אצלו, אמר להם, ידוע אני בכך שאם אני מבקש מכם כל ממון שבעולם אתם נותנים לי, אלא אין אני מבקש מכם אלא אותו ממון שהפסדתי בשביל כבוד אבא.

ויש להבין למה נתן לו הקדוש ברוך הוא שכרו דוקא על ידי פרה אדומה, הלא בודאי היה הקדוש ברוך הוא יכול להזמין לו אוצר ומטמון גדול, כאותו הסכום שהפסיד בשביל כבוד אביו.

וביאר הרבי הקדוש רבי מנחם מנדל השרף מקאצק זצוק"ל, שהשי"ת רצה להראות בזה, שלמרות שאנו רואים שאצל אומות העולם מצוי מסירות נפש על מצות כיבוד אב ואם. אך כל מסירות נפש נובע רק משום שמצות כיבוד אב הוא מצוה שכלית, אשר גם בלי ציווי השי"ת, השכל מחייב לקיימה, דהיות שהאב הביא אותו לעולם, לכן יש לו לכבדו בכל מיני כיבוד שבעולם, שהרי אילולי אביו, לא היה נמצא כלל וכלל בעולם. נמצא דלא בשביל רצון השם גרידא היה

גודל
מעלתו
של
ישראל

בצילם של גדולי ישראל שליט"א

כ"ק מרן אדמו"ר מתולדות אהרן שליט"א

קול רינה וישועה באהלי צדיקים. אודה ה' מאד בפי, על הזכות להתעורר לתשובה, בשמחת הנישואין בחצר הקודש תולדות אהרן, בצילו של עמוד האש שהולך לפני המחנה, הוד כ"ק מרן רבינו שליט"א.

החתן החשוב כליל המעלות, הרה"צ רבי חיים אליעזר הכהן קאהן שליט"א, נכדו של ראש ישיבת תולדות אהרן שליט"א, בנו של הרה"צ רבי יואל שליט"א, נכדו של הוד כ"ק מרן הרבי מפרמישלאן שליט"א. עם הכלה בתו של הגה"צ רבי אהרן שליט"א אב"ד קהילת תולדות אהרן במאנסי, חתנו של הוד כ"ק מרן הרבי מקרעטשניף סיגעט שליט"א. ענבי הגפן בענבי הגפן דבר נאה ומתקבל, שמחת בית תולדות אהרן - פרמישלאן - קרעטשניף סיגעט. מי שזכה להיות אתמול ב'מצוה טאנץ', חש התקרבות לבורא עולם, קיבל השפעות טובות לכל ימי חייו בס"ד.

מורי ורבותי פרשת השבוע, פרשת בהעלותך, לסדר **פי ה' דבר טוב על ישראל** (במדבר י, כט). הוד כ"ק מרן הרבי מטשאקאווע שליט"א, העיר את תשומת לבי בזמן שמחה לפני כמה שנים, על התרגום הנורא על הפסוק, **אִנִּי ה' מְלִיל לְאִיתָאָה טָבָא עַל יִשְׂרָאֵל**. הוא שאל, איך יתכן שהפסוק מדבר על דיבור, **דְּבַר טוֹב**, ואילו התרגום אונקלוס מדבר על עשיה בפועל, **לְאִיתָאָה טָבָא**. וקשה, האם מדובר כאן על 'דיבר טוב' או על עשיית טובות בפועל. התשובה הוא, עצם מה שמדברים טוב על ישראל, גורם עשיה טובה בפועל. כוחם של מילים טובות.

זכיתי בחסדי שמים להתחיל חברותא חדשה בעיר התורה בני ברק, עם רבי שליט"א צדיק נסתר, שלא נותן לי לדבר ולכתוב עליו. אנחנו לומדים ביחד גמרא בעיון, כמה מזכך את הנשמה דף גמרא. בחסדי שמים מרובים אין לי רכב, ועל פי דרך הטבע לא יכלתי להספיק לבוא אתמול, לשמחה הגדולה בחצר הקודש תולדות אהרן. אבל בדרך שאדם רוצה לילך מוליכין אותו מן השמים, זכיתי להגיע לקראת תחילת המצוה טאנץ. אני יוצא מהרכב, אני שואל את הצדיק רבי מענדל אייזנער שליט"א ממפעל התורה, שכל היום רץ להרבות עוד תורה בכלל ישראל, אַוואוּ הַאֲלֵט מְעַן - איפוא אוחזים הרב רבי מענדל. הוא עונה לי, מְוֹאָרֵט אַוְיָךְ דִּיר - מחכים עליך, הרבי שליט"א מחכה לך, 'כי ה' דבר טוב על ישראל', דיבורים טובים.

רצתי ל'במה' לבקש ברכה מרבינו שליט"א. הרבי שליט"א מקבל אותי במאור פנים שאין דומה לו, מאחל לי את כל הברכות הכתובות בתורה, ומוסיף לי לסיום, **אֵיךְ הָאָט אָסאַךְ זְכוּתִים** - יש לכם הרבה זכויות. מי אנכי, כמה זה מחייב אותי ביתר שאת להמשיך להפיץ את התורה הקדושה, בכל העצומות, בכתב ובעל פה.

ומעשה שהיה כך היה, זכיתי להיות בחורף עם רבינו שליט"א שבת בעיר הקודש טבריא, בצוותא עם לומדי הכולל החשוב 'שא ברכה' הנודע. כיבדו אותי בעליה, וניגשתי לרבי לפני העליה ושאלתי, רבי, מה אשיב לך, מה הרבי רוצה שאני יתרום 'בעבור שיתן'. הרבי מבקש ממני, לגייס כסף ולממן כולל חדש לפנות בוקר בשבת קודש, בעיר הקודש טבריא, עד יום טוב חג הפסח.

רבות בשנים לא ניגשתי לאנשים להתרים כסף, אָפְּעֵר אַז דְּעֵר רַבִּי בְּעֵקֶט - אבל כשהרבי שליט"א צדיק יסוד עולם מבקש, לא רק שלא מסרבים, רק עושים רצון צדיק בשמחה. בשבוע האחרון נודע לי, שבזכות הכולל שהתחיל בחורף, יש כל שבת ריתחא דאורייתא של לימוד התורה לפני התפילה, בעיר הקודש טבריא, 'בלתי לה' לבדו', בלי שום קשר לכסף. כמה ראיא למרחוק יש לרבינו שליט"א לכל דיבור ודיבור שיוצא מפיו הקדוש.

זכיתי להתברך ממושכות מהוד כ"ק מרן הרבי מפרמישלאן שליט"א בשמחה, להתברך ממושכות מהוד כ"ק מרן הרבי מקרעטשניף סיגעט שליט"א בשמחה, שהודה לי על השיעורים בקול הלשון, כמה שמחה יש לי - הוסיף לי הרבי שליט"א, שאני שומע את השיעורי תורה שלכם בקול הלשון.

אני מנסה לתפוס מקום לראות את הריקוד של רבינו שליט"א הכהן הגדול, במצוה טאנץ, בלי עין הרע אין מקום להכניס מחט בבית כנסת. האחים הקדושים המסורים, רבי שמעון ורבי גבריאל, תמיד מאירים לי פנים, ותמיד הם דואגים לי למקום, הבנים של הצדיק, ידידי, מקדש שמו ברבים, רבי אהרן שישא שליט"א. וכך יצא שבכל הריקוד של רבינו שליט"א ישיבתי סמוך ונראה ממול.

כשהרבי שליט"א רוקד ריקודין של מצוה במצוה טאנץ, רואים להדיא שהרבי לא בעלמא הדין, הרבי דבוק בשכינה הקדושה. הגבאי המסור ידידי הרב גבריאל שישא שליט"א, יש לו תפקיד מאד קשה במצוה טאנץ, לא להוריד עין לשניה מהרבי בריקוד, לשמור על הרבי שליט"א בשעת שהרבי רוקד עד כלות הנפש, מי שלא ראה, לא יבין.

ובזמן שרבינו שליט"א אָפְּעֵר בשיר שאנחנו מתפללים שלש פעמים ביום בתפילת עלינו, 'כי המלכות שלך היא, ולעולמי עד תמלוך בכבוד', חשבתי בחמלת ה' עלי ובסייעתא דשמיא בדרש, ואולי אולי זה גם קרוב לפשט, 'כי המלכות שלך היא ולעולמי עד תמלוך בכבוד', הגמרא בגיטין (סב). 'דרבנן איקרי מלכים', הרבי שליט"א זועק בריקוד לכל יהודי, 'כי המלכות שלך היא', תורה הקדושה מונחת בקרן זוית, כל מי שרוצה ליטול יבוא ויטול, 'המלכות שלך היא', תשקיע בתורה הקדושה, תהיה מלך.

אָפְּעֵר - אבל, 'ולעולמי עד תמלוך בכבוד', תדאג שיצא ממך תלמיד חכם כבוד התורה, שהמעשים שלך יהיו מתוקנים, שלא יהיה חלילה חילול ה', כי יהודי תלמיד חכם יש לו אחריות עליו, מעצמו ומהציבור שמתבונן בו.

הרבי שליט"א דיבר דברי אלקים חיים לפני הריקוד, על הקשר בין כלה לכנסת ישראל, על הקשר בין משכן להשראת השכינה, אַז יַעֲדֵר אִיד - שכל יהודי יכול בכל רגע להיות א' נְיִיעֵר מְעַנְטֵשׁ - בריה חדשה, על 'כי לה' המלוכה', כמה יראת שמים אפשר לפסגה מלשמוע לראות ולהתבונן, בשעה שרבינו שליט"א בוער בזמן אמירת תורה מן השמים.

מורי ורבותי, הרבי הקדוש בעל החלקת יחושע מביאלה צוק"ל תמיד היה משנן לחסידי וילתמידיו, 'לכו בנים שמעו לי יראת ה' אלמדכם' (תהלים לד, יב), כשיהודים מתכנסים יחד ומתחזקים, בטיש, בסעודת מלוה מלכה, בסעודת מרעים, בסעודת ראש חודש, בסעודת סיום וכו' וכו', זְאָלֵט אִיר גְּעֵדֶנְקֶען - תזכרו, שכשאתם חוזרים הביתה מה יחזיק אתכם, 'יראת ה' אלמדכם', לקחת הביתה את כל ההשפעות הטובות, שלא יפוג הַבְּרָעַן והיראת שמים שחשנו.

הרבי שליט"א נתן לנו כאלו אורות גדולים אתמול בשמחת הנישואין, מה אנחנו יכולים וצריכים בשביל להכיר טובה, להתקרב עוד ועוד לבורא עולם, כמו שרבינו זעק אתמול כמה פעמים, 'אין עוד מלבדו'.

שנוכה לשפע רב מהשמחה הגדולה, ושרבינו שליט"א שכל חייו זה מקשה אחת של 'זבהם נהגה יומם ולילה', בבריאות איתנה ילווה אותנו בקרוב ממש לקבל פני משיח צדקנו, אמן.

(מתוך הפתיחה לשיעור - שבועות דף מא, ט"ז סיון תשפ"ה)

מאוצרות הפרשה

לא הביט און ביעקב ולא ראה עמל בישראל ה' אלקיו עמו (כג, כא). פירוש, 'לא הביט און ביעקב ולא ראה עמל בישראל', כשבאין למעלה עבירות ישראל חס ושלוש, השם יתברך אינו מבט בהם, דאינו רוצה כלל שיבואו עבירות ישראל לפניו. 'ה' אלקיו עמו', פירוש מה שאין כן כשבאין זכויות שלהם למעלה, מחבר עצמו בהם, זהו 'ה' אלקיו עמו', שמיד מחבר עצמו בישראל ובזכויות שלהם.

'ותרועת מלך בו', פירוש שזה בחינות תרועה, שנחלק לשנים, שלא להביט בעבירות ולחבר בזכויות ישראל, דתרועה הוא לשון נחלק, מלשון 'רועה התרועעה הארץ' (ישעיה כד, יט), שפירושו שנחלק ונשבר לשנים, שלא להביט בעבירות ולחבר בזכויות ישראל, זהו '**ותרועת מלך בו**', בחינת תרועה נהגה הקדוש ברוך הוא עם ישראל, להסתכל בזכויות שלהם ושלא להסתכל בעבירות.

לשמיעת שיעורי הרה"ג אברהם ישעיהו קובלסקי בקול הלשון חייג: 073-295-1340 | לקבלת העלון בדוא"ל: a0548470661@gmail.com

להרצאות | לשיעורים | להנצחות | לתגובות | לתרומות, ולכל ענין אחר בנוגע לגליון: 054-847-0661